

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kouri, A., Suomalainen, J., Viitavaara, S., Schroderus-Salo, T. & Henner, A. (28.4.2020). Opasvideo rintojen magneettitutkimuksesta: asiakkaat mukana videon suunnittelussa. *ePooki: asiantuntijablogi*.
<https://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020042822758>

Opasvideo rintojen magneettitutkimuksesta – asiakkaat mukana videon suunnittelussa

Kouri Annukka, Suomalainen Juuli, Viitavaara Saila, Schroderus-Salo Tanja, Henner Anja
Julkaistu 28.4.2020

Rintasyöpä on naisten yleisin syöpä. Magneettitutkimus on yhä tärkeämmässä asemassa taudin diagnosoinnissa, etenkin nuorten kohdalla. Magneettitutkimus on suhteellisen vähän tunnettu rintojen tutkimusmenetelmänä ja sen vuoksi siihen liittyy paljon epätietoisuutta, jopa pelkoja. Opasvideosta asiakas saa tietoa rintojen magneettitutkimuksesta.

Rintojen magneettitutkimus

Magneettikuvausta on alettu käyttämään rutiininomaisesti rintojen kuvantamiseen 2000-luvun alusta alkaen [1]. Rintojen magneettitutkimusta voidaan käyttää tutkimuksena nuorilla tai suuren rintasyöpäriskin omaavilla naisilla. Parhaiten rintasyöpäriskin osalta tunnetaan TP53-, BRCA1- ja BRCA2 alttiusgeenit. Rintakudoksen rakenne näkyy erittäin tarkasti magneettikuvassa ja siinä nähdään myös rauhaskudoksen ja verenkierron mahdollisissa kasvaimissa. [2]

Rintojen magneettitutkimuksen aikana kuvattava makaa vatsallaan kuvauspöydällä (kuva 1). Asiakkaan kehon rakenne tai perussairaudet voivat rajoittaa tutkimuksen toteuttamista. Rintojen magneettitutkimus tehdään 1,5–3 Teslan laitteella. Tutkimus toteutetaan dynaamisena varjoainetehosteisena kuvauksena. Kuvaus toteutetaan vähintään kolmella rintakuvaukseen soveltuvalla kuvasarjalla, jotka suunnitellaan jokaiselle asiakkaalle yksilöllisesti. Kuvaus kestää noin 30 minuuttia. [3]

KUVA 1. Rintojen magneettitutkimuksen aikana kuvattava makaa vatsallaan kuvauspöydällä (kuvakaappaus opasvideosta)

Asiakaslähtöisyys ohjasi työskentelyä

Opasvideon tarve tuli ilmi suljetuissa Facebookin rintasyöpään sairastuneiden vertaistukiryhmissä. Magneettikuvauksessa käyneet asiakkaat kokivat puutteita ohjeissa tai pelkoja kuvaustilannetta kohtaan. Asiakaslähtöisyydellä tarkoitetaan asiakkaan osallisuutta omassa prosessissaan [4] ja tämän opasvideon suunnittelussa vertaistukiryhmäläiset olivat asiakkaita. Kolmelle Facebookin rintasyöpää sairastavien vertaistukipalstalle tehtiin vapaamuotoinen kysely. Kyselyn tuloksista ilmeni, että vertaistukiryhmien jäsenistä useat ovat käyneet rintojen magneettikuvauksessa. Vastauksista saatiin tietoa, mitä asiakkaat halusivat tietää tutkimuksesta ja millaisia kokemuksia heillä oli ollut.

Saatujen vastausten pohjalta työstettiin käsikirjoitus. Opasvideolla painotetaan tutkimusta asiakkaan näkökulmasta: asiakkaan valmistautuminen, asento tutkimuksen aikana ja tehosteaineen käyttö. Asiakkaalle näkymättömät magneettikuvauksen vaiheet päätimme jättää vähemmälle huomiolle, jotta videosta ei tulisi liian pitkää. Tutkimuksen mukaan ihmisen keskittymiskyky heikkenee nopeasti, sillä keskimäärin ihminen jaksaa keskittyä kahden minuutin ajan videon katseluun. Kun video ylittää kaksi minuuttia, keskittymisaste laskee jyrkästi alle 70 %. Viiden minuutin videon kohdalla keskittymisaste on enää noin 50 %. [5] Videon pituus on kolme minuuttia.

Rintasyöpäyhdistys antoi luvan esittää videon rintasyöpään sairastuneiden naisten kolmessa eri vertaistukiryhmässä Facebookissa ja kerätä palautetta ryhmän jäseniltä anonymisti Webropol-kyselyllä, jossa videon katsoneet antoivat palautteen videon toimivuudesta ja sisällöstä.

Webropol-kyselyyn vastasi yhteensä 64 jäsentä kolmesta vertaistukiryhmästä. Rintojen magneettitutkimuksessa heistä oli käynyt 83 %. Vastaajista 42 %:lle video ei antanut uutta tietoa, mutta silti suurin osa (64 %) koki sisällön hyödylliseksi. Vastaajista 82 % kertoi ymmärtävänsä videossa käytetyt käsitteet. Vastaajien mielestä video havainnollisti hyvin tutkimuksen kulkua (73 %). Selkeänä videota piti 67 % vastanneista. Avoimiin kysymyksiin palautteenantajat olivat vastanneet kiitettävän paljon. Palaute oli pääosin positiivista, mutta joitakin pieniä kehitysehdotuksia tuli vastauksista esille. Vastaajat olivat toivoneet esimerkiksi tarkempaa tietoa tutkimuksen kestosta ja korujen poistamisesta. Vastauksista ilmeni myös, että jodipitoisen varjoaineen antamisen jälkeen mahdollisesti tulevat vaikutukset oli sekoitettu magneettikuvauksessa käytettävään gadoliniumpitoiseen varjoaineeseen. Kiitosta tuli vastaajilta videon selkeydestä, toimivasta kokonaisuudesta, ytimekkyydestä ja esiintyminen luontevaksi.

Opasvideon hyödynnettävyys

Opasvideo tulee virtuaalisairaalan [Terveyskylä.fi](https://www.terveyskyla.fi)-sivustolle, jossa se on kaikkien saatavilla. Asiakas voi etukäteen katsoa opasvideon ja valmistautua sen avulla tulevaan tutkimukseen. Terveyskylässä on lyhyt katsaus magneettitutkimukseen tuleville, joten opasvideo rintojen magneettitutkimukseen tuo hyvän lisän verkkopalvelulle ja tärkeää tietoa tutkimukseen tuleville asiakkaille.

Kouri Annukka, röntgenhoitajaopiskelija
Oulun ammattikorkeakoulu

Suomalainen Juuli, röntgenhoitajaopiskelija
Oulun ammattikorkeakoulu

Viitavaara Saira, röntgenhoitajaopiskelija
Oulun ammattikorkeakoulu

Schroderus-Salo Tanja, lehtori, radiografia ja sädehoito
Oulun ammattikorkeakoulu

Henner Anja, yliopettaja, radiografia ja sädehoito
Oulun ammattikorkeakoulu,

Videon tekijät:

Toteutus: Annukka Kouri, Saira Viitavaara, Juuli Suomalainen

Kuvaus ja editointi: Marko Korhonen, OYS-AV-yksikkö

Lähteet

[1] Rissanen, T. & Dean P. T. 2017. Rinnan kuvantamismenetelmät. Teoksessa R. Segueiros, S. Koskinen, H. Aronen, N. Lundbom, R. Vanninen & O. Tervonen (toim.) Kliininen radiologia. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim.

- [2] Hukkinen, K. 2018. Rintojen magneettikuvaus. Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim 129 (20), 2163–68. Hakupäivä 4.11.2018. <https://www.duodecimlehti.fi/duo11278>
- [3] Koskivuo, I., Lääperi, A-L., Elberkennou, J., Saalasti-Koskinen, U., Isojärvi, J. & Mäkinen, E. 2012. Rintojen magneettikuvaus rintasyövän tarkentavassa diagnostiikassa. Suomen Lääkärilehti 67 (9), 692–698. Hakupäivä 11.2.2020. https://thl.fi/attachments/halo/SLL_2012_RintojenMagneettikuvausRintasyovanDiagnostiikassa.pdf
- [4] Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2018. Asiakaslähtöisyys. Hakupäivä 1.2.2019. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/sosku/sosiaalisen-kuntoutuksenopas/palvelun-sisallot/yksilotyoskentely/asiakaslahtoisyys>
- [5] Fishman, E. 2016. How Long Should Your Next Video Be? Hakupäivä 16.1.2019. <http://wistia.com/learn/marketing/optimal-video-length>
- [6] Kinnunen, U-M. & Rauhala, M. 2017. Terveyskylässä palvelua asiakkaalle. Finnish Journal of eHealth and eWelfare 9 (2-3), 251–258. Hakupäivä 14.1.2019. <https://doi.org/10.23996/fjhw.60948>

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020042822758>